

HRVATSKI glasnik

Godina XVIII, broj 16

17. travnja 2008.

cijena 100 Ft

Dani hrvatske tradicije u Lukovišću i Potonji

Foto: Branka Pavić-Blazetin

Komentar

Gdje je moralna i nacionalna samosvijest naših roditelja?

Posljednjih godina možemo zaključiti da upis na hrvatski jezik, ako i ne raste, ali bar stagnira na razini koja je možda zadovoljavajuća, ali ne i dobra, kakvu bismo očekivali.

Nekada u počecima samostalnoga narodnosnog školstva, prije šest desetljeća, za mnoge nije bilo pitanje hoće li svoje dijete upisati u hrvatsku, „bunjevačku ili šokačku školu”. Upravo su Baranja i Bačka prednjačile u tome, pa je velika većina škola u to vrijeme utemeljena upravo u tim dvjema regijama. U vrijeme kada se trebalo izboriti za tu mogućnost, kada je trebalo utemeljiti ustanove, a politička je situacija bila znatno nepovoljnija ili teža, i u najmanjem selu s malim brojem učenika započela je nastava jer je to naša krovna organizacija, regionalna ili mjesna, zahtijevala, pa su to tražili i roditelji, jer su shvatili da je to ne samo važno nego je naprosto njihova moralna i nacionalna obveza.

Danas kada imamo svoj sustav školstva, i hrvatske ustanove, da bi se iz godine u godinu pokrenula hrvatska skupina, sve stoji na svjesnim i savjesnim učiteljima, učiteljicama. Za svako dijete moraju se boriti, „nagovarati” roditelje, uvjeravati ih da dijete trebaju upisati na hrvatski, na bi li došli do najmanje osam učenika koliko je potrebno po zakonskim odredbama. Na to se ne može gledati samo kao na izbor između hrvatskog i engleskog, ili njemačkog, bez sumnje većih i svjetskih jezika nego kao na jezik pradjedova, na jezik podrijetla, i na očuvanje nacionalne samosvijesti. No, nije pitanje hrvatski ili engleski, nego i hrvatski i engleski. Za mene to nije pitanje, no zbog čega su kolebljivi naši roditelji? Zbog čega lakše biraju strani, engleski jezik na štetu hrvatskoga? Nije mi jasno, i neće mi biti nikada jasno. Kada već u obitelji ne govore hrvatski, često čak ni oni koji upisuju svoju djecu na hrvatski, zbog čega im nije važno da to rade u školi. To više što važnost učenja hrvatskoga jezika prepoznaju i pripadnici većinskoga naroda, koji upisuju djecu u naše škole.

Da ne govorimo o srednjim školama, gdje se danas u Bačkoj zapravo hrvatski nigdje ne može učiti. Premda je bilo više pokušaja da se podučavanje hrvatskoga jezika pokrene u bajskim srednjim školama, nije se uspjelo u tome. Gdje su oni mališani iz vrtića, svi oni učenici koji i danas pohađaju predmetnu nastavu hrvatskoga jezika? Samo nekoliko učenika svoje školovanje nastavlja u našim gimnazijama. Dio njih zasigurno odlazi iz svoga mjesta, iz svoje regije, ali velika većina nastavlja u stručnim školama obližnjih gradova. Oni bi trebali učiti hrvatski i na toj razini. Zar primjerice ugostiteljskoj ili bilo kojoj drugoj struci nisu potrebni višejezični ljudi? Zar roditeljima nije važno da njihova djeca nastave s usavršavanjem hrvatskoga jezičnog znanja? Po svemu sudeći, nije. Ali gdje im je onda savjest, gdje im je identitet i nacionalni ponos? Ne bi li to trebala biti moralna i nacionalna obveza svakoga od nas? S. B.

„Glasnikov tjedan”

Tjedan koji je iza nas obilježio je posjet hrvatskoga premijera Republici Mađarskoj i njegov susret s najvišim predstavnicima vlasti, s premijerom Ferencem Gyurcsányem i predsjednicom Parlamenta Katalin Szili. Ono za što smo bili posebno zainteresirani bio je razgovor hrvatskoga premijera s političkim predstavnicima Hrvata u Mađarskoj. Ivo Sanader nije okolišao, na

njihove molbe i prijedlog pozitivno je odgovorio, te je hrvatska Vlada spremna sufinancirati izgradnju učeničkog doma u Santovu čim se za to dobije pozitivan odgovor mađarskih nadležnih ministarstava i odobri natječaj koji je poslala Hrvatska državna samouprava za njegovu izgradnju. O otvorenosti hrvatskoga premijera možete se uvjeriti i iz našega tjednog intervjua što ga je Ivo Sanader dao za čitatelje Hrvatskoga glasnika. Možda je ipak najdojmljivija bila njegova izjava na konferenciji za tisak u mađarskom Parlamentu gdje je premijer Sanader jasno kazao kako očekuje od svojih mađarskih prijatelja po hrvatskom primjeru i što skorije rješenje pitanja parlamentarnog zastupstva Hrvata u Mađarskoj u zajedničkoj budućnosti Europske unije. Predsjednik HDS-a Mišo Hepp ocijenio je Sanaderov posjet i razgovor s njim političkim uspjehom hrvatske zajednice, vrijeme će pak pokazati kako će se to odraziti na naša svakodnevna nastojanja očuvanja jezika i identiteta na ovim prostorima.

Kada govorimo o jeziku i traženju

identiteta, možda je nesporno kulturni događaj mjeseca, a vjerujem i jedan od najvećih kulturnih događanja godine bilo predstavljanje knjige „Šopron, grad kulture i suradnje”, u Šopronu 11. travnja. Naime, Izdavača kuća Merdijani iz Samobora predstavila je reprezentativno izdanje o gradu čiju su povijest u proteklim stoljećima ispisivali i ispisuju i Hrvati. Malo je hrvatskih sastavnica

koje su dosada u bilo kakvim izdanjima o Šopronu zabilježene. Da to ne bude tako, pobrinuo se predsjednik Hrvatske samouprave grada Šoprona Franjo Pajrić koji je uspio pronaći putove za izdanje knjige u Hrvatskoj, a jednako tako i mađarskog prijevoda knjige koja je izašla u brizi Croatica Kht. Ugledni autori: Nikola Benčić, Dragutin Feletar, András Krisch, Franjo Pajrić, Sándor Sarkady i Imre Tóth, te fotografije Romea Ibriševića, Petra Feletara, Šopronskog muzeja i Arhiva Đursko-mošonsko-šopronske županije ovo izdanje čine itekako nezaobilaznim štivom u domu Hrvata u Mađarskoj, pa može poslužiti kao primjer nastanku i drugih izdanja o mađarskim gradovima čiju su povijest ispisivali i (zaboravljeni) Hrvati na ugarskim prostorima. Meni, novinarski, na šopronskoj promociji uz nazočne nedostajali su viđeni gradišćanski Hrvati kojima je ondje bilo mjesto jer ova knjiga ispisuje povijesne tragove upravo o njima na ovim prostorima. O šopronskoj promociji moći ćete opširnije čitati u nastupajućem tjednu. Branka Pavić-Blažetin

Premijer Ivo Sanader sastao se u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Budimpešti s vodstvom Hrvatske državne samouprave

Aktualno

Ivo Sanader s hrvatskim izaslanstvom u jednodnevnom posjetu Budimpešti, 8. travnja

Izaslanstvo Vlade Republike Hrvatske predvođeno predsjednikom Vlade Ivom Sanaderom, u čijem su sastavu bili ministar mora, prometa i infrastrukture Božidar Kalmeta te ministar kulture Božo Biškupić, u utorak, 8. travnja 2008. godine, boravilo je u službenom posjetu Republici Mađarskoj. Tom su prilikom vođeni razgovori predsjednika Vlade Republike Hrvatske Ive Sanadera s predsjednikom Vlade Republike Mađarske Ferencom Gyurcsányem, predsjednikom mađarskog Parlamenta Katalin Szili, te s predstavnicima hrvatske nacionalne manjine u Republici Mađarskoj, na čelu s predsjednikom Skupštine HDS-a Mišom Heppom. Hrvatski se premijer sastao i s predsjednikom oporbene Stranke mladih demokrata Viktorom Orbánom.

Nakon svečanog dočeka na Kossuthovu trgu, uz visoke državničke počasti, započeli su razgovori premijera Sanadera i Gyurcsányja. U izjavi za medije premijer Gyurcsány između ostaloga kazao je: Mađarska će biti među prvim zemljama koje će ratificirati ulazak Hrvatske u NATO, ali učinit ćemo i više. Poduprijet ćemo naše hrvatske prijatelje da se tijekom ratifikacije ubrza kako bi Hrvatska bila primljena u NATO na samitu u Strasbourgu, kada se obilježava 60. godišnjica vojnoga saveza. Hrvatska tijekom 2009. može zaključiti i tijekom pregovaranja s EU-om. Nakon toga, vrlo brzo, 2010. godine, može postati punopravnom članicom.

Razgovarali smo danas o energetskom i prometnom povezivanju, zaštiti okoliša, pitanju manjina i kulturnoj suradnji. Želimo smanjiti ovisnost o ruskom plinu, pa će do 2010. biti završen plinovod od Pečuha do Osijeka. Na području prometa Hrvatska je brža i moramo im čestitati na tome, rekao je mađarski premijer. Sanader je najavio da će vrlo brzo biti donijeta odluka o lokaciji za

terminal za ukapljeni plin i da se može očekivati suradnja između INA-e i MOL-a. Postoji i prijedlog o mogućim zamjenama dionica te dvije velike kompanije, tako da MOL dobije još više dionica, ali i INA MOL-ove dionice, kazao je hrvatski premijer.

S gledišta Hrvatskoga glasnika najznačajnija je bila izjava premijera Sanadera glede hrvatskoga predstavnika u mađarskom Parlamentu. Naime, 8. travnja u mađarskom Parlamentu se iz usta hrvatskoga državnika odlučno čulo kako je Hrvatima potrebno osigurati predstavnika u mađarskom Parlamentu. Sanader je rekao: Znao je mađarski predstavnik u Hrvatskom saboru, da je on dio vladajuće koalicije, podržava moju vladu, nadamo se kako će i hrvatski predstavnik naći svoje mjesto u mađarskom Parlamentu i kako ćemo i na taj način dijeliti zajedničku budućnost u EU.

Nakon toga se premijer Sanader susreo s predsjednicom mađarskog Parlamenta Katalin Szili. Sastanku je nazočio i predsjednik Hrvatske državne samouprave Mišo Hepp. Posjet Mađarskoj nastavljen je polaganjem vijenaca na spomeniku Mađarskim junacima, na Trgu junaka, te susretom s vodstvom Hrvatske državne samouprave. Razgovorima, uz predsjednika HDS-a Mišu Heppa, sudjelovali su voditelj Ureda HDS-a Jozo Solga, zamjenici predsjednika HDS-a Đuso Dudaš i Matija Šmatović, a uz hrvatsko izaslanstvo razgovorima su nazočili veleposlanik Republike Mađarske u Zagrebu, hrvatski veleposlanik u Budimpešti Ivan Bandić te konzul gerant Generalnoga konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu Vesna Njikoš Pečkaj. Kako je za Hrvatski glasnik izjavio Mišo Hepp, očekivali su premijera u Ulici Lajosa Bíróa. On im je i obećao da će pri sljedećim posjetu Mađarskoj početi upravo tamo. Upoznali su ga s potrebama Hrvata u Mađarskoj te potaknuli mnoge dosada neizrečene teme na koje su dobili pozitivan odgovor. Zamolili su hrvatsku stranu da pomogne kod izgradnje učeničkog doma u Santovu te da se u hrvatski proračun vrati stavka pomoći urođenim (autohtonim) manjinama.

Nakon toga premijer Sanader sastao se s Viktorom Orbánom, predsjednikom Stranke mladih demokrata i potpredsjednikom Europske pučke stranke, koji je potvrdio Sanaderu svoju potporu hrvatskom priključivanju EU-u, ocijenivši da bi Hrvatska trebala ući u EU najkasnije do mađarskog predsjedanja Unijom u prvoj polovici 2011. godine.

Branka Pavić-Blažetin

SANTOVO – Hrvatska manjinska samouprava u Santovu u ožujku je prihvatila proračun, plan rada i program za 2008. godinu te obračun za 2007. godinu. Prema prihvaćenom proračunu, ove godine prihode i rashode planirala je jednako sa 705 tisuća forinta. Prihode čini godišnja državna potpora od 555 tisuća forinti, potpora seoske samouprave od 100 tisuća te potpora dobivena od Javne zaklade za nacionalne i etničke manjine. Potporu se očekuje i na raznim natječajima, među njima i na državnom natječaju kojim će se podupirati obavljanje javnih zadaća. Početkom godine održan je tradicionalni Marindanski bal, organiziran put na Veliko prelo u Baji, a 23. svibnja u Santovu će ugostiti Amatersko kazališnu skupinu iz Hercegovca u Hrvatskoj. Među tradicionalnim programima predviđa se jedno hodočašće u Hrvatsku, gostovanje na Žetvenim svečanostima u Petrijevcima, susret prijateljskih naselja (Petrijevcima, Bački Monoštor, Bački Breg) u Santovu, jedna književna večer, pozivanje Hrvatskog kazališta iz Pečuha te gostovanja crkvenog pjevačkog zbora u Kačmaru, Kalachi i Dušniku na županijskim priredbama i susretima pjevačkih zborova. Hrvatska manjinska samouprava opet je raspisala i natječaj za podupiranje udruga i pojedinaca poradi jačanja kulturnih aktivnosti, a na temelju pristiglih molba donijela je i odluke o podupiranju naturalnog putovanja učenika pečuske škole Miroslava Krleže, te objelodanjivanje nove knjige Marka Dekića s naslovom Pruži mi ruku. Programi za 2007. ostvareni su u skladu s radnim planom. Tako je obračun hrvatske samouprave za 2007. prihvaćen s milijun i 470 tisuća forinti prihoda i s 1336 tisuća rashoda, uz ostatak novca od 134 tisuće forinti.

BAJA – Kuratorij Narodnosne zaklade Bačko-kiškunske županije na redovitom sjednici održanoj početkom travnja, raspisao je natječaj za manjinske samouprave, udruge, kulturno-umjetnička društva te ustanove u županiji koje obavljaju narodnosne zadaće radi podupiranja kulturnih aktivnosti i očuvanja običaja. U 2008. godini za te svrhe Zaklada će izdvojiti sveukupno 700 tisuća forinti, a po natjecatelju se dodjeljuje najviše 65 tisuća forinti. Natjecati se može za podupiranje folklornih i jezičnih tabora djece i mladeži, za regionalne priredbe (koje uključuju više naselja), za suradnju prijateljskih naselja te za kupnju i popravak narodnih nošnji i glazbala. Podupiru se samo natječajni ovjereni od mjesnih ili županijskih manjinskih samouprava, a one zajednice koje nisu pravne osobe, samo preko svojih održavatelja. Objavljeni natječaj dostupan je na županijskoj web-stranici: www.bacsiskun.hu, a rok za prijavu je 1. svibnja ove godine.

Bizonjci u Šenkovcu

Bizonjci u društvu prijatelja u Šenkovcu

Predstavnici bizonjskih Hrvata i članovi Kulturno-umjetničkog društva Mihovila Krušlina iz Šenkovca, Općina Brdovec, održali su još jedan srdačan susret. Bizonjci su 12. travnja (subota) posjetili prijateljsko, zbratimljeno selo Šenkovec i pribivali godišnjoj skupštini KUD-a Mihovila Krušlina. I domaćini i gosti iz Bizonje s radošću su se prisjetili dosadašnjih susreta i u Šenkovcu i u Bizonji, te naglasili obostranu veliku želju da se susreti nastave. To će se pak, prema planu, dogoditi već ujesen ove godine kada će Bizonjci posjetiti Šenkovec i sudjelovati na Danima kruha u Šenkovcu i Župi Svetoga Vida, Brdovec. Na godišnjoj skupštini, osim službenog dijela, priređen je i kulturno-umjetnički program KUD-a Mihovila Krušlina, a u nedjelju Bizonjci i Šenkovljani zajedno su sudjelovali na svetoj misi u kapeli Svetoga Leonarda u Laduču. Tijekom svete mise Tilda Kőrösi zahvalila je nazočnim vjernicima na gostoprimstvu i očuvanju vjere i hrvatske riječi koja povezuje sve Hrvate. Pritom je kapelanu brdovečke župe, vlč. Vladi Mikšiću uručila i prigodni dar, što su vjernici popratili iskrenim i dugotrajnim pljeskom. Kao i uvijek dosada, rastanak prijatelja bio je težak, sa suzama u očima, ali i s čvrstom odlučnošću u nove susrete i druženja Hrvata iz Bizonje i Šenkovca.

Jasna Horvat

ŠELJIN – Tradicionalna Dalmatinska večer, u organizaciji Hrvatske samouprave grada Šeljina, biti će održana i ove godine, 11. svibnja. Kako u ime organizatora reče predsjednik samouprave Đuso Dudaš, treća je to Dalmatinska večer u šeljinskome Draškovićevu dvorcu. Ove godine goste će zabavljati klapa Željezničar, KUD Grubišno Polje i Ženski pjevački zbor Augusta Šenoa iz Pečuha. Na jelovniku bit će dalmatinska jela: pršut, paški sir, morski plodovi. Priredbu pomažu i Javna zaklada za nacionalne i etničke manjine, Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Budimpešti te Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu.

Članstvo se povećava

U Kapošvaru je 5. travnja održana godišnja skupština Zemaljskoga društva Mađarsko-hrvatskog prijateljstva na kojoj je razmotren njegov lanjski rad, govorilo se o budućim planovima te su primljeni novi članovi. Skupštini Društva pristigle su 42 molbe za učlanjivanje.

Članovi predsjedništva pripremaju skupštinu

Na skupštini Društva bila su nazočna 72 člana, među njima Vesna Njikoš Pečkaj, konzul gerant Generalnoga konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu, ujedno djelatni član Društva. Zahvaljujući dobroj promidžbi, pristigle su 42 molbe za učlanjivanje, od kojih je 27 osoba bilo nazočno i učlanilo se u društvo. Novi su članovi iz raznih županija Mađarske i Hrvatske. Tome se posebice rado vao predsjednik Marko Kovač, naime, među ciljevima Društva je povezivanje hrvatske manjine iz Mađarske, i mađarske manjine iz Hrvatske s matičnom domovinom, te međusobna suradnja.

Pošto je prihvaćen dnevni red, predsjednik Društva Marko Kovač izvijestio je okupljene o lanjskom radu. Lani su održani tradicionalni programi, kao što je Hrvatski bal, Manjinska večer, organiziranje tečaja hrvatskoga jezika, ali bilo je i niz novih programa.

Društvo je sudjelovalo u europskome projektu „Panonska paleta“, u okviru programa Interrega III A. U projektu je Društvo radilo aktivno, povezujući gradove i naselja s Kapošvarom. Njegovim su posredstvom ostvareni susreti učenika srednjih škola, priredivane međunarodne izložbe, kulturni i športski programi, susreti poduzetnika, posjećivanja gazdinstava, izleti po dvjema državama.

Članovi Društva posjetili su Vukovar, gdje su bili srdačno primljeni; Zagreb, gdje su položili vijenac kod poprsja Józsefa Antalla, sudjelovali na Danu naselja u Svetom Trojstvu, na Podravskim svatovima u Lukovišću i Starinu, na Međunarodnome stočnom sajmu u Gudovcu, priredili Hrvatsku manjinsku večer.

Društvo i ove godine želi ostvariti slične programe, kazao je g. Kovač. Naravno, to ovisi i o financijskim mogućnostima. Ove je godine već održan Hrvatski bal, Dan manjina, a u veljači u Kapošvaru je gostovalo pečuško Hrvatsko kazalište.

Poradi pospješivanja učinkovitosti Društvo ubuduće nastoji produbiti suradnju s hrvatskim manjinskim samoupravama, njihovim ustanovama te društvenim udrugama.

Među planovima je održavanje skupštine i u Hrvatskoj, naime, Društvo ima 40-ak članova iz Hrvatske. Planira se posjet u Zagreb, gdje bi pogledali Hrvatski sabor, noćili na Pagu u HDS-ovu odmaralištu i pogledali Plitvička jezera.

Društvo svoje programe ostvaruje pomoću raznih donacija, pokušava pribaviti potporu preko natječaja, a nešto se sakupi i od članarine.

Beta

Moje mišljenje

Reagirane na članak

Kako pretočiti svoj zavičajni govor u pisanu riječ

Čika Stipan Švraka odnedavno dosta redovito piše u Hrvatski glasnik, Hrvatski kalendar i druge naše hrvatske tiskovine u Mađarskoj. Tome se samo radovati možemo jer se pojavila nova šara na paleti onih hrvatskih intelektualaca koji pišu za našu javnost. Bunjevac je on porijeklom iz Baje koji sada živi u Čavolju, i, kako vidim, budnim okom prati naša narodnosna zbivanja. Povremeno, valjda i redovito sretnemo se s čika Stipanom na hrvatskim misama u bajskoj «franjevačkoj crkvi». Na tim misama ima nas, ako usporedimo stanje s onim kada su se one održavale svake nedjelje u 7, poslije u 7,45 sati ujutro, jer smo imali svećenika koji je znao hrvatski i živio u Baji: oca Lászla Tassia, koji je usput otišao u zasluženu mirovinu, u razumljivom broju: tridesetak, četrdesetak, a na velike blagdane i dvostruko toliko. To je, valjda, 10–20% od svih Hrvata koji u Baji žive i znaju hrvatski.

Čika Stipan u svome članku, objavljenom u 9. broju Hrvatskoga glasnika od 28. veljače 2008. godine, negoduje zbog toga što fra Ivan Holetić, postariji redovnik franjevac, koji nam dolazi iz Subotice, a porijeklom je kajkavac iz okolice Zagreba, ne pozdravi na misi sve prisutne s „dragi Bunjevci“, iako bi to mogao učiniti. Osjećam moralnu dužnost stati u obranu toga vrijednog svećenika jer nas na tim hrvatskim misama ima i Bunjevaca, Bajaca i porijeklom iz okolnih naselja, Šokaca porijeklom iz Santova te Raca porijeklom iz Dušnoka, a valjda i Bačina, te drugih koji osjećaju potrebu da dođu na našu misu svakog mjeseca zadnje nedjelje u pola 10 sati. Baš zbog tako mješovitog sastava nazočnih na tim misama, fra Ivan, prema meni ispravno, pozdravi sve prisutne s «draga braćo i sestre», nezavisno od toga kojoj etničkoj skupini ili narodu oni pripadaju. I iz toga se vidi da ga vodi mudrost i da je na njemu Božji blagoslov. Prema čika-Stipanu «mnogima bi bio melem duši» da fra Ivan «pozdravi braću i sestre Bunjevce» tim etnonimom. A što da onda svećenici rade u Santovu? Da ondje pozdrave samo Šokce? A Bunjevce i Race, kojih i ondje ima na hrvatskoj misi, da izostave? Svi smo mi Hrvati i treba da nam to kod pozdrava bude dosta. Bunjevci svoju misu mogu zvati bunjevačkom kao što i Šokci šokačkom te Raci u Dušnoku i Bačinu rackom. Misa je svakako i hrvatska jer te etničke skupine pripadaju hrvatskome narodu, a misali su napisani hrvatskim standardnim jezikom.

Čika Stipan, nadalje, piše da na tim hrvatskim misama u Baji «sjedimo u klupama velike i poluprazne crkve Svetog Antuna». Dakle, malo nas je. To je istina koja nas boli. No tko je za to kriv? Kriv je, prema

meni, prošli bezbožnički komunistički sustav zvan socijalizam. Mnogi su od nas u tom sustavu otpali od vjere. I ja sam, naprimjer, bio žrtva tog sustava. Moji su se punih deset godina morali za mene moliti da se vratim vjeri i Crkvi. (Ponovni dar vjere dobio sam točno prije 25 godina. A da se vratim i prakticiranju katoličke vjere, trebalo mi je još dodatnih poldrug godine.) Pouka je iz toga da se mi, koji prakticiramo svoju vjeru, moramo moliti za našu braću sunarodnjake da i oni (ponovno) dobiju dar vjere, jer vjera je Božji dar. Istina je da je dragi i dobri Bog svakome daje, no ako netko taj dar ne moli iskreno i s otvorenom dušom, teško će ga dobiti.

Drugo na što trebam reagirati jest čika-Stipanova primjedba u svome članku povodom obilježavanja 60. obljetnice postojanja santovačke Hrvatske škole. Naime, putujući kući s te «fešte», čuo je da u autobusu dvoje učenika te škole razgovaraju na mađarskom jeziku, i to ga je uzбудilo. Mislim da u tome nema ništa neobičnoga. Bolna je to činjenica, no i razumljiva ako uzmemo u obzir da su mnogi naši školski drugovi u nekadašnjoj Srpsko-hrvatskoj gimnaziji već i 70-ih godina međusobno razgovarali mađarski. Pa čak kada osluškujem svoju trojezičnu sedmogođišnju kćerku kako razgovara sa svojim lutkama, a s njom moja supruga razgovara samo njemački (švapski), a ja samo hrvatski (šokački), tako i ona s nama, i čujem da s njima razgovara mađarski, što da kažem. To je naša sudbina. Asimilirat ćemo se, to nam mora lebdjeti pred očima. Pitanje je samo vremena. I umrijet ćemo. No pitanje je kada i kamo ćemo dospjeti. Pa da onda padamo u depresiju?! Ne!!! Trebamo sve učiniti da što kasnije umremo i da po mogućnosti dospijemo u raj, u najgorem slučaju u čistilište. Moramo prihvatiti i neminovnost da će se i naša hrvatska manjina u Mađarskoj asimilirati, no trebamo sve učiniti da se to što kasnije desi i da to ne bude na nedostojan način. Mislim da je to naš zadatak i ako sve od sebe budemo učinili, iako bolno, ipak ćemo s unutrašnjim mirom prihvatiti tu činjenicu. Čika Stipan piše: «Imamo školu, pa da bi ju sačuvali i spasili za buduća pokoljenja, primamo u nju djecu iz okolice, a škola gubi svoje osnovno obilježje, gubi svoj jezik.» I što da radimo, bać'-Stipane? Da školu zatvorimo i da se predamo vrlo brzom pomadarenju?! Mislim da je bolje plesati u hrvatskom kolu makar i tako da je polovina plesača u njemu nehrvatskog porijekla, ali je kolo naše, nego uopće ne plesati. Mislim da je bolje i u mješovitom braku živjeti i predati svoj jezik svojim potomcima nego se uopće ne ženiti, izuzev ako smo pozvani na celibat. I još nešto, bać'-Stipane. Jeste li primijetili koliko

prela je bilo u korizmi? Mnogo. I to je duboko žalosno. Na jednoj strani Gospa u Međugorju na našem milom hrvatskom jeziku, počev od 1981. godine, poziva čitav svijet na obraćenje, na pokoru, s druge strane pak mnoge nas to uopće ne zanima, nego samo svojom snagom želimo spriječiti asimilaciju, pa makar i održavanjem prela u velikoposnom razdoblju. Gospa nam u svojoj poruci od 25. veljače ove godine poručuje ovo: «Draga djeco! U to milosno vrijeme ponovno vas pozivam na molitvu i odricanje. Neka vaši dani budu prožeti malim vrelim zazivima za sve koji još nisu upoznali ljubav Božju. Hvala što ste se odazvali mojem pozivu.» Uzalud graditelji budu gradili kulu, kaže Sveto pismo, ako je Bog ne bude gradio. A sveti Benedikt, osnivač benediktinskog reda, zaštitnik Europe, već je u VI. stoljeću izrekao: Ora et labora! Molite i radite! (Hrvatski je narod pak prvi od svih slavenskih naroda bio stavljen pod spasonosno pokršćavanje, već u VII. stoljeću. Ipak ne slušamo svoju Nebesku Majku.) Mislim da će nas jedino to spasiti i od vječnog ognja i od asimilacije naše narodnosti na ovim prostorima.

Hvala Vam što ste me poslušali.

Živko Gorjanac

UNDA – Minula subota će gvišno ostati u trajnom spominku najprlje bernanikom, a potom i svim stanovnikom sela. Kako je rekao Štefan Dumović, farnik Plajgora, Unde, Lukindrofa i Hrvatskoga Židana, ov vikend je krizmu imalo osam učenikov iz Hrvatskoga Židana ter Unde, a devet odrasćenih je takaj k sebi zelo od sakramenat. Jurski biskup Lajos Pápai nije samo zavolj njih dospio ta dan u Undu, nek je ujedno i blagoslovio obnovljenu crikvu Sv. Martina ka je zvana i nutra u projdući ljeti temeljito obnovljena.

HRVATSKI ŽIDAN, MJENOVO – „Šetujemo lipi čas, Marija pred tvoje obraz“, pod tim geslom židanski farnik Štefan Dumović 3. majuša, subotu, organizira veliko shodišće Gradišćanskih Hrvatov iz Ugarske u austrijsko Mjenovo, kade ljetodan boravi štatua Putujuće Celjanske Marije. Po riči glavnoga organizatora, vjernike čekaju od Bizonje do Petrovoga Sela s autobusi i piše, na hrvatsku mašu ka se začme u mjenovskoj crikvi u pol šestoj s prošecijom, a potom slijedi agape. Pišači će se ganuti ispred židanske crikve u pol 12, na daljinu od 16-18 km. Štefan Dumović prosi svakoga zainteresiranoga neka se javi do 27. aprila na telefonu 94/365-139.

Vancaga – Dolnjak

Četrdeset prvaša učiti će hrvatski

Početak ožujka u Baji su održani upisi prvaša, a na sjednici Gradskog vijeća održanoj u četvrtak, 3. travnja, prihvaćen je broj skupina za iduću školsku godinu. Prema tome, u Općemu prosvjetnom središtu na Vancagi 2008/2009. školske godine pokrenut će se dva prva razreda s ukupno 40 učenika. Kako nas je obavijestio ravnatelj Joso Ostrogonac, imat će samostalnu hrvatsku skupinu s 20 prvaša. U Općemu prosvjetnom središtu na Dolnjaku pokrenut će se četiri prva razreda, i dvije hrvatske skupine. U glavnoj zgradi u Ulici Svetog Antuna hrvatski će učiti 12, a na Trgu Crvenoga križa osam prvaša – obavijestila nas je ravnateljica Angela Šokac-Marković.

Markovo 2008

Tradicionalna priredba u organizaciji Općega prosvjetnog središta na Vancagi u Baji, Markovo 2008, održat će se u subotu, 19. travnja. Već po običaju, Markovo će u župnoj crkvi početi u 14 sati s misnim slavljem na hrvatskom jeziku i blagoslovom mladog žita, a uza sudjelovanje Tamburaškog sastava Bačka pod vodstvom Stipana Krekića. Od 15 sati slijedi prigodni kulturni program koji će se prirediti u školskoj športskoj dvorani. U programu nastupaju plesne skupine tamošnjeg vrtića i škole, pjevački zbor umirovljenika, KUD Ladislava Matuška iz Kulinja, Hrvatsko umjetničko društvo „Luč“ iz Budimpešte i Orkestar „Čabar“ iz Baje. Po običaju, na kraju programa otvara se i bačva vina, a zatim slijedi pučka veselica, plesna zabava na kojoj će goste zabavljati spomenuti „Čabar“. U školskom dvorištu od 15 sati priređuje se i gastronomsko natjecanje pod nazivom „Vančaški specijaliteti“. Obavijest o natjecanju i prijava na telefon: 79/325-422 ili 70/334-6540.

Hrvatska manjinska samouprava u Kemlji srdačno Vas poziva

NA JUBILEJ JAČKAROV I TANČOŠEV,

19. aprila, subotu, u 17 uri va
Kulturni dom.

Na programi zi sambotelskim i bizonjskim jačkarim zborom čeu nastupiti

i naše kulturne grupe.

Za programom će biti skupni razgovor i zabava s plesom.

Intervju

Prilikom jednodnevnoga službenog posjeta Mađarskoj, 8. travnja, hrvatski premijer Ivo Sanader dao je i kraći intervju za tjednik Hrvata u Mađarskoj, Hrvatski glasnik

„Hrvatska je vlada spremna, čim se dobije suglasnost mađarskog ministra za regionalni razvoj, financirati 50% troškova izgradnje učeničkog doma u Santovu“, kazao je između ostaloga za Hrvatski glasnik Ivo Sanader.

Razgovor vodila: Branka Pavić-Blažetin

Gospodine Sanaderu, pozdravljamo Vas u Mađarskoj. Kako biste ocijenili današnji susret sa svojim kolegom Ferencom Gyurcsányem. Što je bila tema razgovora uz, kao što ste na tiskovnoj konferenciji kazali, razgovor o suradnji na području energetike i razvoja cestovne infrastrukture.

To je bila samo jedna od tema naših razgovora, ali razgovarali smo, naravno, i o NATO-savezu i EU, gdje Mađarska daje dobru potporu Hrvatskoj i gdje je Mađarska bila među onim vodećim zemljama za potporu Hrvatskoj i u obje asocijacije i za NATO i EU. Nadamo se kako će to tako i dalje biti. Kada je riječ o energetici, vidjeli smo da obje zemlje imaju isti stav. Trebamo ostvariti što je moguće veću energetska nezavisnost i tu postoji zajednički interes suradnje od plinovoda do skladišta plina u Hrvatskoj do izgradnje LNG terminala koji će se najvjerojatnije, odluka još nije donesena, graditi na Krku ili Istri. Razgovarali smo o suradnji na izgradnji dalekovoda Pečuh–Ernestinovo. Zajednički interes nam je izgradnja prometnog koridora V/C. Drago mi je bilo čuti da će cestovni koridor V/B s mađarske strane biti uskoro gotov, do kraja godine moći

ćemo otvoriti zajednički projekt, most Zrinski na Muri. Mi ćemo uskoro završiti s naše strane puni profil autoceste Rijeka–Zagreb kao dio cestovnog koridora V/B te u idućih nekoliko godina izgraditi željeznički koridor V/B, nizinsku prugu Rijeka–Zagreb–Botovo. Što se tiče koridora V/C, završavam dionicu Osijek–Đakovo, te idemo dalje prema Belom Manastiru, dok Mađarska taj koridor do Pečuha želi završiti do 2010. godine kada je Pečuh glavni grad Europe u kulturi. To su zajednički projekti koji nas povezuju.

Očekuje se i skora, treća zajednička sjednica dviju vlada, je li dogovoren datum, koliki su uspjesi prethodnih i što očekujete od ovogodišnje treće zajedničke sjednice?

Ona bi mogla biti početkom rujna u Pečuhu, tako da bismo onda i zajednički otvorili hrvatsko-mađarski školski kompleks koji se nalazi u završnoj fazi izgradnje. Budući da škola počinje 1. rujna, u ponedjeljak, ne znam da li će baš dotada sve biti spremno za zasjedanje dviju vlada u Pečuhu. Ako ne, onda ćemo vjerojatno zasjedati koji dan nakon toga.

Očekujem nastavak razvoja naših bilateralnih odnosa, prije svega u područjima o

k kojima sam govorio, energetici i prometu, ali i u području kulture. Znete da radimo zajednički mađarsko-hrvatski, hrvatsko-mađarski rječnik, zato je danas sa mnom i ministar Biškupić, a s mađarske strane razgovorima je nazočio ministar Hiller. Želimo u svim područjima razvijati tu našu kulturnu suradnju, naravno, s naglaskom na pripremama za 2010. godinu kada će Pečuh biti glavni grad europske kulture.

Danas ste se susreli i s političkim predstavnicima Hrvata u Mađarskoj. O čemu je bilo riječi tijekom susreta. Što vas je posebno zanimalo? Možemo li saznati o čemu su vas obavijestili, i u čemu su tražili potporu?

Nastojim ovakve sastanke iskoristiti ne za to da čujem što je dobro, nego da čujem ono gdje ima problema, jer ono što je dobro, dobijem iz izvješća svojih suradnika. Zato sam i rekao Miši: Daj mi odmah reci koji su problemi, da vidimo što fali. Tako smo razgovarali o izgradnji učeničkog doma u Santovu. Pri tome sam naglasio da je hrvatska Vlada spremna, čim se dobije suglasnost mađarskog ministra za regionalni razvoj, financirati 50% troškova izgradnje učeničkog doma u Santovu. To je velik iznos. Isto tako razgovarali smo i o mogućem vraćanju u hrvatski proračun stavke potpore za autohtone manjine. Naglasio sam Miši Heppu i veleposlaniku Bandiću da mi dostave uskoro listu želja i potreba, i mi ćemo, u hrvatskoj Vladi, pomoći do kraja ove godine s većom svotom nego što smo to učinili prošle godine. Ja sam obećao pomoć, a znate da obećanje držim.

Dakle i Vlada Republike Hrvatske izgrađuje strategiju glede autohtonih manjina i njihova održavanja na ovim prostorima, znajući da je asimilacija izuzetno velika i pogubna.

Točno.

Na zajedničkoj tiskovnoj konferenciji rekli ste kako što prije očekujete rješenje pitanja parlamentarnog zastupstva Hrvata u Mađarskoj.

Razgovarao sam o tome problemu i s premijerom Gyurcsányem i s predsjednicom Parlamenta Katalin Szili. Rekao sam da je to naša želja i da bi to bilo normalno jer i u Hrvatskom saboru sjedi predstavnik mađarske manjine. Kao što znate, u Mađarskoj je velika konkurencija između lijevog i desnog centra, politika i mađarska javnost je podijeljena, pratimo mi to i u Hrvatskoj. Ali, postoji jedna stvar oko čega se svi slažu, i vlada i opozicija, i lijevi i desni centar, a to je prijateljstvo i potpora Hrvatskoj, oko toga postoji čak velika koalicija. Ja ću se danas sastati i s Viktorom Orbánom, predsjednikom FIDESZ-a, kojega dobro poznajem i s kojim imam također prijateljske odnose. Pokušat ću i s njim razgovarati da i jedna i druga strana podrže rješenje da Hrvati što prije imaju svoga predstavnika u mađarskom Parlamentu.

Sigurno se slažete sa mnom koliko je važno da Hrvati imaju svoga predstavnika u mađarskom Parlamentu, toliko značenje ima i njihov jaki kulturni identitet. Kakvu ste ulogu u tome namijenili upravo Hrvatima u Pečuhu u sklopu promocije Hrvatske u programima Pečuh europska prijestolnica kulture 2010. godine?

To je jedna od zadaća ministra Biškupića da, s jedne strane, s našim institucijama u Hrvatskoj i hrvatskim institucijama u Pečuhu osmisli program hrvatske promocije u Pečuhu 2010. godine. Ali njegova je zadaća isto tako i dogovor sa svojim mađarskim kolegom da osmisle taj program kako bi mađarska strana pozvala sa svoje strane što veći broj hrvatskih institucija da sudjeluju u tim programima.

Prije nekoliko godina govorilo se o mogućem utemeljenju posebnog vladinog ureda za autohtone Hrvate. Razmišlja li se još o tome?

Ne treba ured za Hrvate izvan domovine, jer mi imamo i u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija jednu čitavu upravu koja se time bavi. Kao što vidite, ja osobno i svaki član moje vlade ima jedan od najviših prioriteta pomoći Hrvatima izvan Hrvatske.

Bilo je lijepo biti Hrvat ovih dana, proteklog tjedna.

Ovo su povijesni i posebni dani za Hrvatsku. Da, bilo je lijepo biti Hrvat. U Bukureštu, sjećam se tog trenutka kada smo predsjednik Mesić i ja ušli u dvoranu gdje su zasjedali šefovi država i vlada NATO-saveza, svi su ustali i pljeskali Hrvatskoj i Albaniji koja je ulazila iza nas. Doživjeli smo taj pljesak kao priznanje Hrvatskoj za sve što je učinila proteklih godina. Uslijedio je povijesni posjet američkog predsjednika Hrvatskoj, koji je dva dana boravio u Zagrebu, koji je govorio s Markova trga, s tog povijesnog mjesta hrvatskog identiteta, s mjesta na kojem je hrvatska državnost uvijek imala svoje uporište, tu je hrvatski Sabor, crkva Svetoga Marka, hrvatska Vlada, Ustavni sud. Mi smo jako dobro čuli što je predsjednik Bush kazao, prenio je poruke prijateljstva Amerike i Hrvatske, sigurnosti i čvrste budućnosti Hrvatske u transatlantskom savezu. Prema tome, ono što su naraštaji Hrvata očekivali, u vrijeme komunističke diktature, gledali smo Ameriku kao svjetlo na kraju tunela i mnogi naraštaji Hrvata su otišli u Ameriku, mnogi Hrvati su pomogli izgraditi američki san, bila je Amerika uvijek pojam napretka, progressa i u tome su sigurno pripomogli Hrvati. Svojim posjetom Bush se na jedan način vrlo simbolično i vrlo sadržajno revanširao Hrvatima za to što su pomogli da Amerika postane ono što je postala, ali je priznao i jedno strateško partnerstvo između Amerike i Hrvatske, i još jednom istaknuo liderstvo Hrvatske u jugoistočnoj Europi.

BUDIMPEŠTA – Sukladno odredbama Pravilnika o organizaciji i radu Skupštine HDS-a, u subotu, 12. travnja, u budimpeštanskom je Uredu održana sjednica Odbora za mladež na kojoj su sudjelovali svi članovi najmlađeg odbora: predsjednik Géza Völgyi, članovi Stipan Balatinac, Arnold Barić, Julija Bošić-Nemet i Zoltan Farago). Članovi su prihvatili izvješće predsjednika o radu između dviju sjednica Odbora, ocijenivši uspješnim prvi Malonogometni turnir održan 29. travnja u Mišljenju te istaknuvši zalaganje domaćina i organizatora na čelu s Arnoldom Barićem. Nažalost, dvije regije nisu imale svoje momčadi (Gradišće i Zala), stoga ubuduće treba više pozornosti posvetiti organizaciji, uključivanju više ljudi na terenu. Članovi Odbora složili su se u tome da nemamo odgovarajući sustav da se dođe do naših aktivista na terenu. Dogodine će se više posvetiti okupljanju hrvatske mladeži, a za razliku od ovogodišnjeg turnira kada su zbog kratkoće vremena momčadi pozivane, javno će se objaviti malonogometni turnir, koji bi prijavom većega broja ekipa započeo kvalifikacijama po regijama. Među plavima pak bilo je riječi o pripremama za Susret mladih, organiziranjem okruglog stola za mlade iz svih regija, kako bi se uz predavače raspravljalo na temu kako motivirati, kako uključiti mladež u društveni život hrvatske zajednice, da se potakne samoorganiziranje mladeži. Susret se planira 7. lipnja ove godine u Budimpešti, a pozivnica će se objaviti u svim hrvatskim medijima u Mađarskoj. Među ostalim pitanjima najviše se razgovaralo o potrebi i mogućnostima uključivanja mladeži u naša ustrojstva, od mjesnih do krovnih organizacija, manjinskih samouprava.

ŠELJIN – Izaslanstvo grada Grubišnog Polja 9. travnja posjetilo je prijateljski grad Šeljin sastavši se s čelništvom grada i predsjednikom Hrvatske samouprave Đusom Dudašem. Kako saznajemo, u tijeku je izrada europskog projekta za koji se natjecatelji nadaju da će dobiti potporu unijjskih fondova. U projekt Grubišno Polje želi uključiti i svoj zbratimljeni grad Šeljin. Po svoj prilici projektu «Europa za građane» pridružit će se Šeljinci, a ima izgleda da se dio projekta odvija i u Starinu. Završeni su tek pripremni dogovori. Uskoro slijedi novi sastanak, na kojem se žele konkretizirati oblici produbljivanja dosadašnje suradnje, na polju školstva, kulture i športa... Partnerstvo u projektu zainteresirane strane vide na razini osnovnoškolskih, srednjoškolskih ustanova, ali i u sferi poduzetništva i lova. U izaslanstvu Grubišnog Polja bili su gradonačelnik Zlatko Madaruh i predstojnica Odjela za europske integracije i međudržavne odnose Bjelovarsko-bilogorske županije Ivana Vahron.

Brličeva poezija na ugarskom jeziku Lajoša Škrapića

Tetac Lajoš Lukačev (Škrapić) pred kratkim su me uspjeli još jednoč presenetiti. Kad se strefimo, vik mi znaju ku-tu vist, novosti povidati, a ovput su mi u ruke dali crnu knjižicu Davora Brlića, pod dvojezičnim naslovom *Kako dalje? Hogyan tovább?* Sprvine nisam razumila kakove veze tetac Lajoš imaju s ovim tankim izdanjem, koje je lani ugledalo svitlo dana u Budimpešti, pod njegovanjem Croatiace, ali polako mi je sve rasvitljeno.

Prevodilac, petrovski pjesnik Lajoš Škrapić

Lajoša Škrapića, našega Petrovišćana, u cijelom Gradišću, a i širje od domaćega praga pametu kot pjesnika ki posebnom čutljivošću piše poeziju na svojem petrovskom dijalektu, a uprav tako je čutljiv kad govori o svojoj rodnoj Pinčenoj dolini. Jur u dvi njegovi objavljeni zbirka *Droptine* (1988) i *Obračun* (1996) vidimo pokušaje, testiranje šikanosti s prijevodi iz ugarskoga, ruskoga jezika na hrvatski. Za takovim podsvinsim pripravljanjem, mislim, da im je bio pravi izazov presadivjanje lirike Davora Brlića na ugarski jezik. Kako su došli u ugarskoj metropoli do mladoga pjesnika u Zlataru? Kako Vjesnik piše, predsjednik Ognjogasne mladine iz Budimpešte došao je u posjet zlatarskim fajbegarom, i to je bila prilika za upoznavanje Davora Brlića, mladoga političara, predsjed-

nika zlatarskoga HSP-a ter ujedno i predsjednika Udruge invalidov u dotičnom varošu. Ognjogasno kontaktiranje je doneslo književnu suradnju, a uz financijsku potporu Javne zaklade za nacionalne i etničke manjine u Ugarskoj, u Škrapićevom prijevodu, uz lektoriranje Marka Dekića, danas moremo preštati ove preteške, prebolne štrofe na hrvatskom i ugarskom jeziku.

O piscu moremo još doznati toliko da je rođen u Zaboku 1971. ljeta, a osnovnu školu završi u Zlataru. U prometnoj nesriči 1988. ljeta postaje invalid, ali to mu ne zame volju da maturira i da dalje piše. Prvijenca „*Kako dalje?*“ je izdana u Zlataru 1999. ljeta i posvećena je hrvatskomu vitezu Željku Požgaju. Poezija Davora Brlića je ganutljiva, bojssek i pretresljiva, jako intimna kolekcija muke, trapljenja, tuge i žalosti. Pod izlikom jedne te iste ljubavi, u sto obrazi. Potisnute želje na straži, svakidašnja čežnja za nekom blagom, nježnom lipotom, sfaljena nemoć, neimanje, separirana sudbina samoće, tragedija na raskrižju mladoga žitka, pokušaj pomirenja u sebi, nad sobom. Kako piše prof. Naša Šmalcelj u pogovoru ove knjige, „*Ima ovdje i proživljene radosti, rodoljublja, oduševljenja i zaufanja, malodušnosti, ali i nepopustljivosti žitku, nepopustljivosti prez ufanja – nepopustljivi su i sami stih, sama poezija koju želim da Davor piše i dalje, ovo neka bude samo početak*“. Ova crna knjižica je i zalog batrenja Lajošu Škrapiću da i na-

TUZLA – U organizaciji tamošnjeg ogranaka Matice hrvatske, 24–25. travnja u tome se gradu priređuje Međunarodni festival ogranaka Matice hrvatske. Ova dvodnevna manifestacija okupit će ogranke Matice hrvatske iz četiri zemlje: Hrvatske, Mađarske, Srbije i Bosne i Hercegovine, odnosno iz gradova Osijeka, Subotice, Tuzle i Pečuha. Uz niz tema o položaju hrvatskoga jezika, likovnih izložaba i onih izdavaštva Matičinih ogranaka predviđa se i više predavanja te nevezanih druženja. Predstavit će se Teatar Kabare Tuzla, održat će se predavanje o Meši Selimoviću, velikom književniku Bosne i Hercegovine, predstaviti će se izdavačka djelatnost «Bosanske riječi», a sudionici posjetit će stari grad u Srebreniku.

OSIJEK – U organizaciji Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera, Filozofskog fakulteta Osijek te Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu, Odsjeka za kroatistiku i rusistiku, u Osijeku je od 10. do 11. travnja održan međunarodni znanstveni skup Zlatni danci 10, koji je za temu imao Život i djelo(vanje) Sunčane Škrinjarić. Više od tridesetak znanstvenika imalo je izlaganje, među njima Ernest Barić, Janja Prodan i Stjepan Blažetin. Dr. Barić izlagao je o prevodenju s hrvatskoga na mađarski riječi stranoga podrijetla u romanu Ulica predaka Sunčane Škrinjarić, dr. Janja Prodan izlagala je na temu Traži se naslov – ulaz iz realnoga u umjetnički svijet, a mr. Stjepan Blažetin imao je izlaganje naslova Ulica predaka Sunčane Škrinjarić na mađarskom jeziku. U sklopu skupa izvedena je i kazališna predstava Pepeljuga prema motivima bajke Charlesa Perraulta Dječjeg kazališta „Branko Mihaljević“ iz Osijeka, te predstavljena dva djela: knjiga Sabine Koželj Horvat „Plamičak traži ognjište“, „Snjegjanica“, te knjiga Ane Pintarić „Umjetničke bajke – teorija, pregled i interpretacije“.

dalje se zgrabi i drugih sličnih poslov iako ovo nije lafka zabava. Stranjske misli pretočiti u neke druge jezične vale, osvajati je, oblikovati je i formulirati je po svojem ukusu, vik je pogibelna transfuzija, ali u ovom slučaju bi mogli reći: Lajoš Škrapić je spasio i za nas, Hrvate u Ugarskoj, rijetki i vridni sadržaj. Pravoda bi predstavljanje ove zbirke naišlo na velik interes, prvenstveno u naši naselji, ako bi se konačno i nariktala. (Knjigu morete kupiti kod Croatiace za 600 Ft.)

-Timea Horvat-

Trenutak za pjesmu

Davor Brlić

Takva žena

Tog trena kad je otišla,
mislim, busom prema istoku,
prosto je nestala.
Njenih koraka na stotine
svaka stopa u meni odzvanja.
A rekla je
da je najljepše
kad se srca lome
da ne zaboli.
Znala je da su godina
što ih više ima, presudne,
ipak bila je tu samo za mene.
Ne znam da li me voljela
kad je istisnula suzu ko iz kamena,
ne znam da li me varala
al' bila je tu kad je trebala.
Otada su prošle
mnoge voljene,
jedna drugoj nisu sličile.
Ipak je jedina
onako vesela
uspjela srce da mi zavara.

Nova hrvatska fotografija

Gábor Csordás

U organizaciji Ravnateljstva Muzeja Baranjske županije, Muzeja „Janus Pannonius“, Generalnoga konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu i Fotogalerije Lang iz Samobora, 3. travnja u Pečuhu je otvorena izložba dvoje

hrvatskih fotografa, Petra Dabca i Mare Milin, u sklopu suradnje dvaju prijateljskih gradova, Pečuha i Samobora.

Izložba je otvorena do 11. svibnja u Kaptolskoj ulici na broju 4. Spomenuta fotogalerija nastavlja promicanje hrvatske nove fotografije. Tako nakon Bratislave, Kopenhagena, Santa Monice (Kalifornija), Banjaluke i Salzburga fotografski opus Petra Dabca i Mare Milin predstavlja se i u Pečuhu, kao dio projekta Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske. Izložbu i njezino pečuško ostvarenje uz Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu potpomogli su i Hrvatska državna samouprava, pečuški Dom umjetnosti, Samouprava Baranjske županije, Arhiv Baranjske županije te restoran Cellárium.

Nakon pozdravnih riječi konzul-geranta Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu Vesne Njikoš Pečkaj, potom predsjednika HDS-a Miše Heppa, izložbu je s biranim riječima otvorio književnik i prevoditelj Gábor Csordás. On je naglasio dva različita fotografska izričaja dvoje foto-umjetnika, te se osvrnuo na mogućnosti koje ima pred sobom fotograf u bilježenju svijeta i stvarnosti koja ga okružuje te pokušaje njegovih nastojanja od viđenoga napraviti trajne umjetničke vrijednosti koje će biti poticajne i prepoznatljive i za stotinu godina. Domaćica, ravnateljica Muzeja „Janus Pannonius“ Julija Fabényi pozdravila je na otvaranju i umjetnike i načelnika grada Samobora Damira Filipca te dogradonačelnika Pečuha Tibora Gondu. Otvaranju je nazočio i programski savjetnik Fotogalerije Lang Želimir Košević.

Mare Milin rođena je u Zadru 1973, apsolvirala je studija dizajna pri Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu, od 1994. profesionalno se počela baviti fotografijom, snimala za kazalište, te razne scenske projekte. Suradivala je s magazinima: Arkzin, Ultra, XL, Nomad, Godine nove. Članica je ULUPUH-a od 2002. Snimala je fotografije za kazalište (GDK Gavella); za scenske projekte vezane uz rad koreografa Emila Matešića, teatra Exit, Zagrebačkoga plesnog ansambla, Nataše Lušetić, te razne nezavisne produkcije. Profesionalno se bavi reklamnom fotografijom koja se odnosi uglavnom na portrete ljudi

Mare Milin i Petar Dabac

u raznim situacijama. Petar Dabac rođen je u Zagrebu 1942. Diplomirao je na Fakultetu strojarstva i brodogradnje u Zagrebu. Od 1960. potpuno se posvećuje fotografiji, a od 1966. djeluje kao samostalni umjetnik. Sve do predaje Arhiva TD (Tošo Dabac) Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu 2006, vodi i brine se o tom arhivu.

Član je Forum Stadtparka u Grazu, a od 1991. predavač je predmeta fotografije na odjelu za oblikovanje na Akademiji likovnih umjetnosti u Ljubljani. Samostalno je izlagao na pedesetak izložaba u zemlji i svijetu.

Branka Pavić-Blažetin

PEČUH – Matica hrvatska Pečuh imala je svoj redoviti mjesečni sastanak, jedan od planiranih sastanaka koji bi se u nizu trebali mjesečno jedanput održavati svake prve srijede u mjesecu u Hrvatskome klubu Augusta Šenoae 9. travnja. Sastanak, koji su članovi nazvali „Čašica razgovora“, trebao bi uz prigodno predavanje biti i neformalno druženje članova u razgovoru oko važnih pitanja.

Na prvom sastanku predsjednik Matice Stjepan Blažetin održao je polusatno predavanje o povijesti Matice hrvatske, jedne od najstarijih hrvatskih kulturnih ustanova, potom je prikupljena članarina za ovu godinu te su razmotrene mogućnosti isključenja onih koji se nalaze na Matičinu popisu članova, ali već godinama ne plaćaju članarinu.

Razgovaralo se o budućnosti Matice hrvatske Pečuh te o skorašnjem sudjelovanju na Danima Matice hrvatske koji će se od 25. do 26. travnja održati u gradu Tuzli.

Matičari iz Pečuha predstavljaju se na Danima bogatim programom; tri predavanja: dr. Janja Prodan govorit će o izdavanju knjiga u Pečuhu do 20. stoljeća, Stjepan Blažetin o izdavačkoj djelatnosti na hrvatskom jeziku u Pečuhu u posljednjih 20-ak godina, a Andor Véghez uz nastup Franje Dervara upoznat će slušateljstvo s glazbenom tradicijom Hrvata oko Pečuha.

Tamburaši lukoviške osnovne škole s nastavnikom Tiborom Kedvesom na Danima hrvatske tradicije u Lukovišću

Zasjedale Hrvatice u Kaniži

Županijsko društvo Hrvatica održalo je svoju redovitu skupštinu u ožujku na kojoj je prihvaćeno izvješće o radu u protekloj godini, financijsko izvješće za 2007. g. te planovi za 2008. g.

Županijsko društvo Hrvatica Zalske županije osnovalo se poradi zastupanja interesa žena u županiji, gajenja hrvatskih običaja, kulture i jezika te kršćanske vjere. Na sjednici je bilo 22 žene, među kojima i četiri nove članice.

Predsjednica Društva Marija Vargović sažela je prošlogodišnji rad Društva tijekom kojega organizirano je hodočašće u Mariju Bistricu, priređene su predbožićne pripreme, zajednička molitva, izrada adventskih vijenaca, razmjenjivanje recepata, razgovor o obiteljskim običajima na Božić. Žene su u novoj godini započele kružok ručnih radova, šivaju se hrvatski uzorci na stolnjake.

Pred Uskrs u bolničkoj kapelici skupa su molile za križni put, a 18. ožujka priredile izradu pisanica u uredu manjinske samouprave gdje su žene iz pomorskih hrvatskih naselja prikazivale vjerodostojne uzorke.

Društvo se povezal sa ženskim društvom iz Mačkovca, upoznali su se s njihovim društvom i razgovaralo se o mogućnostima suradivanja.

Članice Društva u novoj godini izrazile su želju za više programa. Dogovorile su se da će opet organizirati hodočašće u Mariju Bistricu, te da će u travnju uvrstiti izlet na Bledsko jezero.

Na sjednici je bilo i iznenađenja. Članovi pjevačkoga zbora čestitali su Dan žena s kratkim programom i cvijećem.

Kaćmar

Pripreme za duhovski susret i županijsko natjecanje hrvatskih ribiča

Hrvatska manjinska samouprava u Kaćmaru i ove godine na drugi dan Duhova (ponedjeljak, 12. svibnja) planira organizirati Susret hrvatskih crkvenih zborova – reče nam predsjednik Grgo Išpanović. Najvjerojatnije tjedan dana poslije (17. svibnja) u Kaćmaru će se održati Županijsko natjecanje hrvatskih ribiča, kako je to objavljeno tijekom lanskoga ribičkog natjecanja održanog u Gari. Na županijsko natjecanje koje je počelo u Čavolju, a nastavljeno u Baćinu i Gari, i ove godine očekuju se ribiči naših hrvatskih naselja koji će se nadmetati u pojedinačnoj i ekipnoj kategoriji.

„Kad zasnira lane moje” i „Radosna je pjesma naša”

Svi oni koji su 26. ožujka došli u Hrvatski klub Augusta Šenoa na promociju dviju knjiga „Radosna je pjesma naša” i „Kad zasnira lane moje”, bili su obogaćeni iskustvom promocije ne jedne, već dviju knjiga autorice Slavice Moslavac. Naime, u organizaciji Hrvatskoga kluba i Kulturne udruge Augusta Šenoa, uz predstavljanje najavljenih knjige „Radosna je pjesma naša” Slavica Moslavac je u Pečuh donijela još jedno vrijedno izdanje, knjigu koju je suautorski izdala sa svojom kćerkom Lanom, naslova „Kad zasnira lane moje”. Obadvije knjige predstavio je Andor Vég, suradnik geografskog zavoda Pečuškog sveučilišta, ali ako ovako napišemo, možda vam to, poštovani čitatelji, neće i značiti mnogo. Ja bih ipak Andora predstavila kao autodidaktu i vrsnog poznavatelja tradicijskih glazbala ne samo u Mađarskoj nego, kao što znamo, čovjeka čije je ime znak kvalitete i u Hrvatskoj, pa se i u matičnoj domovini ponose našim Andorom.

„Kad zasnira lane moje”, knjiga autorica Slavice i Lane Moslavac zapravo je pjesmarica koja sadrži pjesme i plesove Moslavine i hrvatske Podravine, sadržava 120 popijevaka i plesova, 14 kinetograma, petnaestak crteža, šezdesetak u boji i crno-bijelih fotografija glazbala i svirača nastalih tijekom 20. i 21. stoljeća. Knjiga je izdana 2007. godine u nakladi Muzeja Moslavine u Kutini, i njom se, kako je naglasila Slavica Moslavac, željelo spasiti notne zapise od zaborava, sačuvati

tradicijske težačke i blagdanske pjesme, moslovačko-posavske plesove i stara moslovačka kola. Druga knjiga „Radosna je pjesma naša” autorice Slavice Moslavac zapravo je dodatak prvoj. I ona je izdana u nakladi spomenutoga muzeja, u studenom 2007. godine, a govori nam o tradicijskim glazbalima i glazbenoj sceni u Kutini posljednjih tridesetak godina, o kulturno umjetničkim društvima Moslavine, Posavine i Kutine, tamburaškim sastavima, jedinki, dvojnicima, dudama te o glazbenim sastavima Kutine, Popovače i Banove Jaruge. Uz predstavljanje knjiga na promociji smo bili u prilici uživati i u svirci Lane Moslavac na jedinki i samici te Andora Vég na dudama. Dosada su o moslovačkome glazbenom prostoru kao glazbenoj cjelini postojali tek pojedini znanstveni uraci, a ove knjige predstavljaju jedinstveno i cjelovito moslovački prostor ograničen etnološkim granicama Moslavine, naglasio je Andor Vég. Taj prostor glazbeno se razvijao po posebnim pravilima i nije tamo bilo samo tamburaške glazbe, nego tipovi glazbe koja nije zastupljena u javnom životu danas, glazbe dudu, fučkalica, žvegli, dvojnica, uz koju su vezani stari načini razmišljanja te je nestankom te vrste glazbe mnogo toga nestalo. Kao takve, prikazane knjige mogu činiti temelj daljnjim istraživačima koji se žele udubiti u dijelove moslovačke glazbe, naglasio je Andor Vég, jedan od predavača na školi folkloru Gatalinka koja se održava u Vinkovcima.

bpb

Hrvatski crikveni muzej u Prisiki na ključ gotov

Tri mjeseci još do otvaranja

Točno pred trimi ljeti je potpisan ugovor o usvajanju prisickoga rodnoga stana Štefana Dumovića, međ dotadašnjim vlasnikom i Hrvatskom državnom samoupravom, s tom dužnošću da će se ovde otpriti prvi crikveni muzej svih Hrvatov u Ugarskoj. Iako smo se jur dostkrat ufali da će nek jednoč dojtiti ta pravi termin kad će se to i zgodati, značajni dan svenek je odrinut. Za razloge toga vrimenskoga dugovlačenja smo se projudći tajejan zainteresirali kod Štefana Dumovića, pri nadležnoj peršoni i koordinatoru svih djel na muzeju.

– Kad smo prvi korak načinjili 2005. ljeta, onda smo začeli djelati na ovoj hiži, misleći da za jedno ali dvoja ljeta ćemo moći ispuniti našu obavezu, tako kako su plani kazali – i najprdojdu i službeni papiroši u židanskoj fari, potvrđujući riči mjesnoga farnika. – Nažalost, sve manje se je kazalo novca i a djelo smo morali začeti, ko se je dalje ter dalje vliklo kot i vrime, i novi termini su bili odredjeni. I jur smo bili na pragu, jur smo termine imali u ruka, i zopet su zmanjkali pinezi i došlo je do toga da sad jur 42 milijun forintov će biti položno na ovu kuću da se konačno otvori.

Prisicka hiža na Glavnoj ulici toga sridnjegradišćanskoga naselja s gizdošću stoji za siroticami u svojem plavo-bijelom ruhu i pod novim krovom, na dvor se još slobodno projde, ali vrijeda će ovde stati i lisa. Stan, kot objekt je jur pred miscedan tehnički predan i trenutačno čeka na muzeologe iz sambotel-skoga Muzeja „Savaria“, na čelu s donedavnim direktorom Željeznožupanijskih muzejov dr. Šandorom Horvatom. On će sa svojimi pomoćnici položiti sve ono dugovanje ko još zasad leži na židanskoj fari. Za slaganje, katalogiziranje, slikanje tih vridnosti, knjig i

predmetov vjerojatno će stručnjaki potribovati dva-tri misece. Sobe, u zgradi još dušu po friškom farbanju, ali su još skoro prazne sve prostorije. Štefan Dumović s radošću mi objašnjavaju u koj sobici što je predvidjeno, ovde će biti kapelica, ova velika prostorija bit će za konferencije, predavanja, tote će biti stakleni ormari, police za knjige, a pri tom doznajem da su i sambotelški načelnik dr. Djuro Ipkoivi kot i Samouprava grada Sambotela znatnu svotu ponudili za ovdašnji namješćaj. – *Uz malu knjižnicu sa skoro 3000 vridnih knjig bit će mali biro (ured), tamo ćemo vreći kompjutor, to sam zadobio u Austriji, i sve ča je potrebno. U zadnjem dijelu stana je ova najveća prostorija, kade ćemo moći primiti 80–120 ljudi za programe i ovde se moru položiti naši stari seoski predmeti. Ovo će i zato služiti kad dojdu neki turisti hoćedu se sjesti, razgovarati i ako imaju ča pojesti, ovde će moći. Odzad je dvor, kako mi velimo vrt, dica ćedu se moći tamo igrati ter se dobro čutiiti.* Kako je rekao kolekcionar ki je niz ljet sakupljao kulturno-povijesne predmete s ovoga kraja i značajni knjižni fond, s predajom ove kršćanske zbirke vridnosti, svoje će si jur položiti, aš u Prisiku će ipak laglje dojtiti i oni seoski ljudi ki su njemu donesli na sačuvanje svoje stvari od velike vridnosti ili sva ona dugovanja ka su im se k srcu zrasla. Za 9. augustuš, subotu, koji dan vjerojatno stoji i u gospodinovom kalendaru sa črljenimi slovami, ter za predaju ovoga muzeja, kažu: – *Malo šalno rečeno, ja se ufam da će se onda zaista otpriti muzej, pokidob kako jedna familija i gospodar se mora pripraviti na jedno veliko svečevanje, tako i mi smo jur u pripravi. Rado bi vidio da cijela ova krajina i svi oni ki su položili nešto ili su nam pomagali u ovom djelu da budu na svečevanje pozvani, a to je oko jezero ljudi.*

–Tiho-

Dan žena u Katolju

U Katolju su mješteni sela i ove godine iskoristili datum Dana žena kako bi se zajedno družili i zabavljali. Tako su se 8. ožujka u večernjim satima počele polako okupljati Katoljkinje u tamošnjem domu kulture, a na ulazu su ih čekali muškarci s toplom dobrodošlicom i čašicom finoga pića, njima u čast i zdravlje. Polako se napunila velika prostorija doma kulture, na pozornicu je došao Tomica Trubić pozdraviti žene i djevojke, majke svečanim govorom, koji je sve njih obradovao. Nakon toga slijedio je kulturno-umjetnički program. Za program su se pobrinuli polaznici Umjetničke škole KUD-a Baranja koja ima svoje sjedište upravu u Katolju. Djeca s nastavnikom plesa Andráseom Mészárosom marljivo, dva puta tjedno, vježbaju u Katolju, a rezultati su bili vidljivi i toga dana. Svojim nastupom obradovali su svoje najbliže i mnogobrojne gledatelje. Plesali su se šokački i mađarski plesovi, u izvedbi djevojčica, potom su slijedili oni malo stariji polaznici škole. Oni su plesali njemačke, mađarske i hrvatske plesove. Publika je bila oduševljena i nagradila je njihov nastup gromoglasnim pljeskom i povicima «ponovo-ponovo». Nakon programa sve su žene povodom svoga dana u dar dobile stručak karanfila, a nije izostalo ni jelo i piće te druženje. O svemu su se brinuli katoljski muškarci. Slijedio je bal do kasnih noćnih sati, na obostrano veselje svih ženskih i muških stanovnika Katolja.

Guganka

SAMBOTEL – U Stručnoj sridnjoj školi za gospodarstvo i informatiku 16. aprila, srijedu, predstavljeno je zajedničko izdanje trih škol pod naslovom „Skupna prošlost, sadašnjost i skupna budućnost“. Na promociji su sudjelovali direktori, profesori i učenici sambotelške škole, bortanske Dvojezične savezne gimnazije ter varaždinske Prve gimnazije.

ŽELJEZNO, UMOK – Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću (u Austriji) je prošle nedilje u Kulturnom centru Željezna priredilo Tamburaški i folklorni festival Gradišćanskih Hrvatov. U povorki oko Esterházyevoga dvorca u programu su nastupali Tamburica Brezovci iz Mjenova, Folklorna grupa Stalnost iz Čajte, Kud Graničari iz Fileža, Tamburica iz Vincjeta kot i Tamburaški sastav iz Bijeloga Sela, KUD Štokavci iz Čajte, Folklorna grupa Črip iz Slovačke, Tamburaško društvo „Ivan Vuković“ iz Pandrofa kot i jedini pozvanik iz Ugarske, tamburaški orkestar Kajkavci iz Umoka, pod peljanjem Ivana Sallmera. Umočani su se projudći masec jako uspješno predstavili i u Zaprešiću, u Hrvatskoj.

Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu organiziraju

LJETNU ŠKOLU HRVATSKE KULTURE

SKRADIN (od 30. lipnja do 12. srpnja 2008)

Glavne teme:

- a) Marin Držić,
- b) južna Dalmacija

Voditeljica: doc. dr. sc. Sanja Vulić

O programu Ljetne škole

Program je sastavljen prema dvije teme, aktualnoj 500. obljetnici rođenja Marina Držića te temama iz južne Dalmacije. O temama izlažu stručnjaci, uglavnom sveučilišni nastavnici ili stručnjaci za određenu temu. Teme su ustrojene tako da odgovaraju interesima različite publike, ponajprije studentske s društveno-humanističkim, ali i drugim usmjerenjem, studentima iz dijaspore, te svima onima, neovisno o životnoj dobi, koji bi u ugodnom okruženju i sa zanimljivim predavanjima i kulturnim programom željeli upotpuniti svoju opću naobrazbu. Tečaj iz kulture hrvatskoga jezika bit će prilagođen znanju polaznika škole.

Nastava se odvija u Studijskom središtu Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, u Skradinu, Trg Male Gospe 3.

Po završetku programa polaznici polažu ispit i dobivaju svjedodžbu Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, s potvrdom o stečenim ECTS bodovima (5 ECTS za poznavanje hrvatske kulture i 5 ECTS za znanje hrvatskoga jezika).

Prijave, smještaj i cijena

Polaznici se mogu prijaviti na jedan od ova tri načina:

- A) Pohađanje Ljetne škole bez korištenja usluga smještaja (1200 kuna)
- B) Pohađanje Ljetne škole + 13 noćenja s doručkom u dvoposteljnima sobama (3000 kuna)
- C) Pohađanje Ljetne škole i korištenje 13 polupansiona (3600 kn)
- D) Pohađanje Ljetne škole i korištenje 13 pansiona (4200 kn).

Cijena ljetne škole obuhvaća smještaj u dvoposteljnju sobi (ili jednoposteljnju uz nadoplatu), prehranu, cjelokupni nastavni program s predavanjima, seminarima, vježbama, uključujući i terensku nastavu, odnosno izlete, te završni ispit s ECTS bodovima.

Prijave se primaju do 15. svibnja 2008. uz polog od 500 kuna (uz povrat u slučaju odjave do 1. lipnja 2008). Uplata na račun Hrvatskih studija: 2340009-1400021282.

U slučaju prijave manje od 15 polaznika, organizatori pridržavaju pravo otkaza programa i povrata uplaćenih sredstava u cijelosti.

Mohač

Samostalni program KUD-a „Mohač” oduševio publiku

KUD „Mohač” jedno je od naših najboljih kulturno-umjetničkih društava, po svom profilu multikulturalno, jedinstveno po tome što jednako njeguje hrvatsku, njemačku i mađarsku folklornu baštinu, toliko karakterističnu za grad Mohač, ali i Baranjsku županiju, a ove godine obilježiti će 35 godina uspješnoga rada. Osnovano još 1973. godine, danas okuplja 180-ak plesača, godišnje ima 50–60 nastupa, a već se uobičajilo da priređuje godišnji cjelovečernji program.

Tako je bilo i nedavno, na Mladi Uskrs, u subotu i nedjelju, 29. i 30. ožujka, kada je uspješno priređen samostalni program KUD-a „Mohač”, koji je prikazao osobit izbor svog repertoara i najuspješnije koreografije protekloga razdoblja.

– Nekada smo godišnje priređivali po jedan hrvatski, njemački i mađarski cjelovečernji program, ali sada za to već nemam vremena. Htjeli smo ovaj program održati još lani u studenom ili prosincu, ali uvijek zbog nečega morali smo odgađati, nismo imali slobodne svirce, dvoranu... Tako smo ove godine program odlučili organizirati na Mladi Uskrs. Zato dvaput u dva dana jer nas mnogo ima, a prijašnjih godina nisu svi stali u dvoranu – reče nam Stipan Filaković, osnivač i do danas voditelj, koreograf mohačkoga društva, nekoliko dana prije programa.

Premda je postojala mala bojazan hoće li se ispuniti dvorana, pokazalo se da postoji veliko zanimanje, pa je oba popodnevna velika dvorana Kossuthova kina popunjena rodbinom, prijateljima i znatiteljnicima. Ljubiteljima folklora iz Mohača i okolice. Svojom nazočnosti program su u nedjelju uveličali predsjednik HDS-a Mišo Hepp, predsjednica Hrvatske samouprave grada Mohača Marija Barac-Nemet, predsjednik Šokačke čitaonice Đuro Jakšić, ali i nekolicina društvenih i kulturnih djelatnika hrvatske zajednice.

Na samom početku dvosatnoga programa okupljenu je publiku pozdravio voditelj društva Stipan Filaković, a zatim smo vidjeli nastup svih dobi, od nižih razreda do

odraslih, a u skladu sa sastavom i repertoarom društva tronačlonni program, među ostalima i najuspješnije koreografije kojima je KUD „Mohač” osvojio naslov izvanredno društvo (šokačka koreografija Veseo i tužan Semartin), te prvo i drugo mjesto na Državnom festivalu folklora Nijemaca u Mađarskoj.

Prvi dio programa obilježile su hrvatske koreografije, plesovi, pjesme i običaji šokačkih Hrvata iz Baranje i Bačke: Crni kos – šokačke dječje igre iz Baranje, bačvanski šokački plesovi iz Santova, šokački običaj dodole, Veseo i tužan Semartin, i na kraju bloka splet bunjevačkih plesova iz Bačke. Nakon samostalnoga bloka pratećeg orkestra, vidjeli smo i jednu koreografiju srpskih plesova, posvećenu nekadašnjoj santovačkoj učiteljici Ljubici Galić-Pačko, koja je u mnogih naraštaja usadila ljubav prema folkloru. S istim uspjehom prikazani su i njemački, te mađarski plesovi, među njima njemačka koreografija Proljeće iz Nagynyárada, ali i mađarska koreografija Prizor iz Szanyikrme. Izvođači su nagrađivani povremenim gromoglasnim pljeskom prezadovoljne publike koja je uživala u razdraganoj mladosti i prikazanoj ljepoti na pozornici.

Uistinu je dojmiljiva bila izvedba, ples i pjesma na hrvatskom, njemačkom i mađarskom jeziku, koje članovi društva jednako njeguju. Ali, jednako tako dojmilo nas je i prekrasno bogatstvo i šarenilo narodne nošnje koja predstavlja jednako taku vrijednost mohačkoga društva kao i njegovanje tronačlonnih običaja, plesova i pjesama. Može se samo čestitati i voditelju i svim članovima društva koji, ne žaleći truda, s dušom i srcem njeguju baštinu svojih pradjedova. Pohvale zavređuje i to kako se s naraštaja na naraštaj predaje ljubav prema folkloru, pa u društvu danas plešu i djeca i roditelji. Dodajmo da će prema najavi, u listopadu ove godine, KUD „Mohač” s prigodnim programom obilježiti 35. obljetnicu svoga postojanja, i uspješnoga rada.

S. B.

Mala škola hrvatskoga jezika i kulture

Odmaralište Crvenoga križa u Novom Vinodolskom

Novi Vinodolski, 21. srpnja – 1. kolovoza 2008.

Hrvatska matica iseljenika u pokroviteljstvu grada Zagreba i Zagrebačke županije organizira Malu školu hrvatskoga jezika i kulture za djecu i mladež iz kruga hrvatskih zajednica u svijetu i djecu nehrvatskoga podrijetla, sadašnjih ili budućih prijatelja mladeži u Hrvatskoj.

Program je namijenjen mladima od 9 do 14 godina. Djeca mogu sudjelovati u jezičnim, kulturnim, dramskim, lutkarskim, novinarskim i filmskim radionicama (tri razine, ovisno o predznanju: početna, srednja, napredna) te imat će mogućnosti svakog dana kupiti se, sudjelovati u športskim igrama i zabavama.

Cijena: 300 eura. Cijena sadrži:

boravak u dječjem odmaralištu, 11 punih pansiona (četiri dnevna obroka), stručni voditelji i animatori, obrazovne, športske, rekreativne i zabavne aktivnosti, nastavni materijal, osiguranje djece od nezgoda (za vrijeme puta i boravka), prijevoz Zagreb–Novi Vinodolski–Zagreb.

Prijaviti se može najkasnije do 18. lipnja 2008.

Za sve detaljnije upute i informacije javite se:

HRVATSKA MATICA ISELJENIKA

Odjel za školstvo, znanost i šport, Lada Kanajet-Šimić, prof.

E-mail: lada@matis.hr Trg Stjepana Radića 3.

10000 Zagreb, HRVATSKA/CROATIA

tel.: (+385 1) 61 15 116, faks: (+385 1) 61 11 522, www.matis.hr

Croatiada

Natjecanje u izlaganju projektnih tema

Hrvatska državna samouprava organizira Natjecanje u izlaganju projektnih tema.

Istraživanje zaboravljenih hrvatskih običaja svoga zavičaja.

Natjecatelj treba istražiti i opisati, uz priključene priloge (fotomaterijale, crteže i dr.), običaje koji su se njegovali u prošlosti, a u nekim mjestima i danas.

Natjecati se mogu učenici 5–8. razreda.

Teme natjecanja:

1. Moj zavičaj (hrvatski običaji u mom selu, narodna nošnja, folklor, narodopis),
2. Naši prijatelji u Hrvatskoj i u svijetu.

Nakon prikupljanja, svrstavanja i obrade informacija, materijala, natjecatelji su dužni oblikovati radne skupine po četiri učenika za prikazivanje.

Iz jedne škole mogu se prijaviti najviše osam učenika s dva pratitelja. Način izlaganja projektnih tema slobodan je. Usmeno izlaganje učenika treba biti popraćeno informativnim panoom ili računalnim prikazom izabrane teme.

Ako tema dopušta, učenici mogu pripremiti sitne suvenire koje mogu podijeliti sudionicima.

Natjecanje će biti **18. lipnja 2008. godine** u Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi i učeničkom domu u Santovu, u sklopu Male ljetne škole hrvatskoga jezika.

Rok prijave: 16. svibnja 2008. g.

Projektna nastava:

O metodi: Projektna je nastava posebna metoda koja svojom kompleksnošću omogućuje različite učeničke aktivnosti. Razlika u sposob-

nosti i pripremljenosti tijekom projekta se izjednačuje. Učenici imaju mogućnost slobodno birati između predmeta (područja) i načina (metode) obrade. Na taj se način opredjeljuju za vlastiti način rješavanja problema, koji stoji u središtu projekta. Projekt (problem) rješava se na sve moguće načine i u svim mogućim motrištima. Učenicima je problem ponuđen, rješenja sami nalaze, nisu promatrači (slušatelji), nego aktivni sudionici zbivanja. Ne znači samo prikupljanje i obradu informacija nego sudjelovanje u javnome životu (ako je problem takve naravi), ili aktivno stvaranje (u našem slučaju). Projekt mora imati jasno zacrtane ciljeve i korake pomoću kojih će biti ostvaren! Krajnji je rezultat zajednički napravljeno djelo, produkt (postignuće) koji ima primjenjivu vrijednost. Metoda je integrativna, ne može se zatvoriti u predmetno ustrojstvo. Metoda služi socijalnom učenju jer tijekom projekta uvježbava se odgovornost, suradnja, kulturna rasprava i rješavanje konflikta.

Izvedba: Kolege biraju ponuđene ili posebno izmišljene potprojekte. Oni će biti nositelji projekta. *Učenicima se ponudi naslov i voditelj, nakon čega se sami prijavljuju u radnu skupinu.*

Završnica: Nakon prikupljanja, svrstavanja i obrade informacija, materijala, oblikuje se zajednička radna skupina čija je zadaća složiti materijal za izložbu, za prikazivanje, za program, itd. Na izložbu, prikaz i ostalo obično se pozivaju roditelji, gosti i partneri škole, u našem slučaju bit će to po raspisanome natječaju.

Hrvatska državna samouprava
1089 Budimpešta, Bíró Lajos u. 24
Tel.: (36-1) 303-6093, 303-6094, faks: 219-0827
E-mail: hramouprava@chello.hu

Petog travnja u Lukovišću, a 6. travnja u Potonji priređeni su Dani hrvatske tradicije. Bio je to svojevrstan susret lukoviških folklorša i onih koji su nešto naučili od ovdšnjih ljudi. Nakon svetih misa u Lukovišću i u Potonji koje je, nažalost na mađarskom jeziku, služio župnik Norbert Nagy, slijedila je povorka mnogobrojnih mjesnih folklorša i njihovih gostiju ulicama sela i programi u mjesnim domovima kulture.

Mi smo 5. travnja bili u Lukovišću iako čujemo kako je i drugi dan u Potonji bio više nego uspješan.

Cilj je organizatora bio oživjeti tradiciju „vuzmenog kola“, okupiti ljude, one koji su se okupljali i koji su okupljali druge oko hrvatskog folkloru u Lukovišću u posljednjih četrdesetak godina, iznijeti vilane na ograde, zaplesati ispred Zavičajne kuće, zabavljati se. „Vuzmeno kolo“ običaj je koji je karakterističan upravo za podravške Hrvate. Podravcima je od pomoći i ove godine bilo KUD Tanac. Okupili su se ne samo Lukoviščani i Potonjani nego i oni koji su se davno iselili iz Podravine, pa Brlobašani, Novoselci, Martinčani Starinčani. U povorci smo vidjeli i zamjenika predsjednika HDS-a Đusu Dudaša, gajdaša Pavu Gadanjija, načelnike naših podravskih sela, predsjednika Hrvatske samouprave Šomodske županije Jozu Solgu, učitelja Jozu Gujaša iz Serdahela, parlamentarnog zastupnika Lászla Kuzmu... A tko su bili oni koji su nastupali na ulicama sela i u okvirima folklornih programa, iz Lukovišća: polaznici dječjeg vrtića, školski tamburaški sastav, plesači nižih razreda, plesači viših razreda, članovi kazališne sekcije škole, KUD „Drava“, te KUD Podravina iz Barče, Orkestar Šokadija iz Mohača, KUD „Tanac“ iz Pečuha zajedno s orkestrom „Vizin“. Šestog travnja, u nedjelju, sve se nastavilo u Potonji s nastupom kazalištaraca iz Lukovišća, KUD „Drava“ i KUD „Tanac“ te orkestrom „Vizin“, Pave Gadanjija i Andora Végaha.

Ovogodišnji Dani hrvatske tradicije na neki način nastavak su manifestacije koju je lani potaknuo KUD Tanac pod nazivom Podravsko proljeće, u suradnji sa Starinom, Lukoviščem i Sopjem u Hrvatskoj. Ove su godine Starinčani i Sopjani imali 29. i 30. travnja Dravsko proljeće, a Lukoviščani,

Oživjela tradicija

Potonjani i KUD Tanac, uz potporu mjesnih i hrvatskih samouprava sela Lukovišća i Potonje, priredili su Dane hrvatske tradicije. Dva vikenda zaredom na ulicama tih podravskih naselja, u hrvatskom duhu, pravi je dobitak za Podravinu u svakom pogledu.

U lukoviškom domu kulture prikazan je film iz arhiva budimpeštanskog Etnografskog muzeja, s naslovom Lukoviška svadba u Halasovom dvoru, priređena je izložba starih fotografija, dodijeljene su plakate i priznanja voditeljima lukoviških tamburaša i folklorša kroz proteklih četrdeset godina i svima onim koji su im pomagali: Jozo Gujaš, Stjepan Geošić, Jozo Silović, Marica Dudaš-Gyöngyös koja je devedesetih godina utemeljila KUD „Drava“, Stjepan Janković, Anica Popović-Biczak, Lenard Traum koji radi s malim lukoviškim plesačima još od 1998. godine, Tibor Kedves koji se već dvije godine brine o školskome tamburaškom orkestru. Tu su i Ruža Begovac, Đuro Franković, svi su oni svojom sviješću i pripadnošću, radom pokazali i pokazuju primjer. Dojmljiv su bili tonski zapisi, pjevanje Mande Kovačević „Dolinom se šetala divojčica mlada“ koji se raznio lukoviškim domom kulture kao uvod u veliku svečanost nastupa brojnih folklorša. Pozdravljajući nazočne, Đuso Dudaš je naglasio kako prije svega treba čuvati jezik, kulturu i običaje.

Predsjednica lukoviške Hrvatske samouprave Margita Romolic-Esze kazala je kako je njima cilj bio okupiti nekadašnje i sadašnje lukoviške folklorše, dok su Potonjani održali priredbu Potonjsko proljeće. Kako reče Margitka, KUD „Drava“ obnovljen je nakon

mного godina; utemeljenjem hrvatske samouprave djeluje dvije godine i okuplja Hrvate iz Potonje, Novoga Sela, Brlobaša i Lukovišća; na repertoaru imaju tri koreografije koje je s njima bez ikakve naknade uvježbao koreograf Lenard Traum te šesnaest pjesama naučenih od starica. Selo, bar u pogledu očuvanja folkloru i običaja, budi se kroz folklor od vrtića do škole preko KUD-a „Drava“.

Varoševu Janenu, Dudaš Janu, uhvatili smo baš onda kada su joj „Tanacovi“ folklorši pjevali, i to samo za nju: „Tuka sam se rodila, to su baš meni pjevali, jer ja puno godin sam išla ž njima po veršenjima, po Mađarski, ja sam ih oblečivala, svi me poznaju i begene. Te rukave kak su na njima sve sam ja tkala. Uvijek su me zvali, negda tak je bilo su imali puculice, nesu ih znali vezati. Kad su išli, onda sam im ja namirivala puculice. To treba znati kak treba deti i nošnju“, kaže teta Jana, te nastavlja: „Venčala sam se 1955. godine u suknji, naš horvatšag je onda proba rubaču svleči jer rubača teška nošnja je. Negda je moja mama onda su oni još želi u rubačama... Bila je velika sirotinja u suknji koju sam sama šivala sam se venčala. Teško je danas okupiti ljude, ali kak da kažem, falu Bogu imamo Margitu Romolic koja ima i s druženom posla i puno brige ima, ali zato oće da se u Lukovišću neka krene, to joj je fala, kaj ona to oće i oće voditi, ja ću joj u svemu pomoći, samo da neka ostane. Od moje maloči sam begenila kulturu, kao i moj muž koji je begenil pevati, i družina begeni plesati.

Branka Pavić-Blažetin

Prvo ljeto u muški s dicom i mladinom

Tambura zopet najpopularniji instrument u Nardi

Nardarski tamburaši lani, pri domaćem svečevanju zbora

Na probi

Hrvatska manjinska samouprava u Nardi, na čelu s Kristinom Glavanić, lani je pokrenula tamburaški tečaj, i javio se je velik broj zainteresiranih mladih ljudi. Već od dvajset tamburašov i tamburašić si je zelo u ruku obljubljeni instrument, pod stručnim dirigiranjem primaša „Koprive”, Petroviščana Rajmunda Filipovića da se tajedno dvaput najđu u mjesnom domu kulture uz hrvatsku mužiku i vježbanje. Tomu je jur jedno ljeto i dost nastupov, prvenstveno u svom selu. Po riči Julijane Bošić-Nemet, potpredsjednice manjinskoga tijela, ka i sama svira, „osnivanje ove tamburaške grupe je manjinska samouprava i zato forsirala kad u prošlosti je već u Nardi djelao takov sastav, ali po nepoznatom razlogu se je raspao. Ostale su stare tambure, i k tomu je još mjesna Hrvatska manjinska samouprava iz naticanj nove kupila, kot i roditelji malih tamburašev. Lani 1. marcijuša su prvi put skupadošli svirači. Imamo med njimi osnovnoškolare od 3. do 8. razreda, sridnjoškolce, a i meru starije. I tancoše bi rado skupaspravili, kad nam je nažalost i folklorna djelatnost zaostala, ali lipo bi bilo kad bi se i to moglo iznova organizirati”.

U Nardi pravoda se svi veselu ovomu novomu poletu, jer se je negdašnji bogati i svestrani kulturni žitak sela u zadnje vrime jako zaspao. Voljni i odani mladi ljudi na ov način moru pokazati selu i narodu da kanu djelati na polju folkloru, a vrhovni cilj bi bio da ovi tamburaši ne samo na samostalni nastupi pokažu kako su šikani nek znamda i u pratnji novoutemeljenoga folklorloga društva. Kad smo se pominale za peršonu peljača, dopredsjednica HMS-a je rekla da je Rajmund Filipović i za nje jako poznat i dobar svirač, a kad su ga prosili za ovo djelo, rado se je ulovio posla. Da čuda visi i od pravoga peljača, i u ovoj peldi vidimo. Julijana Bošić-Nemet je dalje povidala da dica jako oduševljeno pohadjaju probe, i kad se ta u

šesti začme, jur pol ure prlje su svi u kulturnom domu i jedva moru dočekati vježbu, pri koj koncentrirano i u radosti sviraju po Filipovićeви uputi. Aron Verhaš je školar 7. razreda u četarskoj školi, ali živi u Kišnardi. On je početnik na tamburi, svoj instrument poštuje jer ga je od mame dobio. I doma si čestokrat zame u ruke omiljeno glazbalo, kad se zna, vježba nikomur ne škodi. Njemu se posebno vidi tambura i zavolj svoje forme i glasa. Doživljam mu je kad idu na nastupe i kad cijela grupa more pokazati što su si naučili. Rajmund Filipović, dirigent ovoga mladoga sastava, najveću prednost ove grupe vidi u tom da svi skupa su začeli sviranje i da malo stariji člani moru motivirati mlade u učnji. – Kad smo se mi naučili tamburati, nam su naš učitelj Janoš bači (Temmel) rekli da donidob moramo guslati prvi dan dokle nam prsti zabolu i onda ćemo moći prestati. Al nek na on dan, potom svaki dan sve duglje i duglje moramo guslati. I to je tako bilo i ovput dokle se nismo uvježbali, dokidob prsti nisu bili tvrdi, ali vrime je doneslo svoje, i danas svi moru još i ure dušo svirati prez problemov. Podučavam isto tako i u petrovskoj školi tamburu, i začeli smo se učiti iz Kreckičeve knjige: Tambura za početnike. U njoj imamo dosta dobre note, jednostavnije i malo kompliciranije melodije, i krenuli smo zavježbati lekciju za lekcijom. Ako s ovakovom voljom budemo i dalje djelali, ako ostat će ovakov tempo kot što ga sad imamo, onda nećemo imati nikakovih granic. Ako pri nastupi izguslamo prez falinge one jačke ke smo si naučili i svaki moj tamburaš će tako dolidojti s pozornice da smo vandali sve iz sebe, onda ću biti vik zadovoljan – je rekao petrovski dirigent nardarskih tamburašev, ke ćemo moći viditi i čuti 27. aprila, nedilju, u Gornjem Četaru, pri otvaranju GRAJAM-a (Gradišćanske jačke mladih).

-Tiho-

SPLIT – Centar za hrvatske studije u svijetu Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu od 16. do 20. travnja organizira Okrugli stol koji će se održati u Splitu i u Supetru na Braču. Tema ovogodišnjeg Okruglog stola je: Hrvatski studiji u svijetu, povezivanje, umrežavanje, zajednički projekti i poslijediplomski studiji, kazuje voditelj Centra i pročelnik Odsjeka za kroatistiku dr. Boris Škvorc. Rad će se odvijati u nekoliko radnih skupina: 1. Prekomorske zemlje: Centar za On-line hrvatske studije u svijetu, zajednički doktorati sa stranim sveučilištima (Co-Tutell) i programi sa zajedničkim financiranjem; 2. Programi hrvatskih studija i lektorati u Europi: zajednički programi, projekti i programi hrvatskoga kao drugog i stranog jezika u Hrvatskoj; 3. Mogućnost zajedničkih kroatističkih, kroatoloških i kulturalnih projekata hrvatskih i stranih sveučilišta, pokretnost nastavnika i studenata; 4. Fakultativna tema (izlet u Trogir i Medenu): Povratak iseljenika druge i treće generacije: Croati Mundi – susret sa studentima i nastavnicima. Okrugli stol održava se uz pomoć Ministarstva znanosti i obrazovanja, Centra za hrvatske studije u Svijetu i Filozofskog fakulteta u Splitu. Uvodno predavanje skupa nosi naslov: Hrvatski lektorati u Europi. Uz to bit će riječi o Programima hrvatskih studija u Europi, Hrvatskim studijima u Europi – suradnja hrvatskih i europskih sveučilišta, Udžbenicima za učenje hrvatskoga kao drugog i stranog jezika te o Iskustvima s udžbenicima u Europi, SAD, Kanadi i Australiji. Bit će riječi i o Centru za hrvatske studije u svijetu i On-line Centru za Macquarie i Waterloo sveučilišta, o Dvadeset i pet godina hrvatskih studija na Sveučilištu Macquarie te o Hrvatskoj zakladi u Kanadi i njezinom ulozu u razvoj hrvatskih studija na Waterloo Sveučilištu te o Zajedničkim projektima hrvatskih i inozemnih sveučilišta na području kroatistike, kroatologije i kulturalnih studija: mobilnost nastavnika i istraživačkih projekata. U radnim skupinama pak govorit će se o zajedničkim doktoratima i znanstvenim projektima hrvatskih i stranih sveučilišta, Programima za strane diplomatske i poslijediplomske studente u Hrvatskoj; mobilnost studenata, Mogućim programima za hrvatske studente kroatistike i kroatologije na stranim sveučilištima, Ispitima iz znanja hrvatskoga jezika za strance, Planu i programu pripreme godine studija i gostovanja stipendista Ministarstva znanosti i obrazovanja te Ministarstva vanjskih poslova iz inozemstva. Okruglom stolu sudjelovat će profesori s Odsjeka za kroatistiku i rusistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu Ernest Barić i Stjepan Blažetin.

Sjajni uspjesi hrvatskoga športa

SP u plivanju – Dva zlata i dvije bronce
Hrvatski plivači prošloga tjedna na SP u Menchesteru osvojili su četiri medalje, dva zlata i dvije bronce.

Duje Draganja na 50 m slobodnim stilom osvojio je zlatnu medalju oborivši svjetski rekord s 20 sekundi i 81 stotinkom. Hrvatski je plivač bio jedini u završnici koji je plivao ispod 21 sekunde. U disciplini 100 m slobodno, s vremenom 46.83, osvojio je broncu. Najbolja hrvatska plivačica Sanja Jovanović osvojila je brončanu medalju na 100 m leđno isplivavši novi hrvatski rekord (57.80). Ona je osvojila zlato na 50 m leđno novim svjetskim rekordom 26.37, čime je najbolja hrvatska plivačica popravila vlastiti rekord što ga je postavila lani u prosincu u Debrecinu (26.50).

Vaterpolo – Dvije hrvatske momčadi u završnici Eurolige

Hrvatski će vaterpolo na Final Fouru (četiri najbolje europske momčadi) imati dva predstavnika. Mladost Zagreb je u drugom četvrtfinalnom ogledu s beogradskim Partizanom nakon dva produžetka i nakon uspješnijeg izvođenja peteraca izborila polufinale Eurolige. Podsjetimo da je u prvom susretu u Beogradu odigrala 9 : 9, koliko je bilo i u Zagrebu, ali je Mladost petercima dobila 13 : 10. Dubrovački Jug izborio je polufinale Eurolige pošto je bio bolji od grčkog Olympiacosa. Iako je Olympiacos bio bolji s 12 : 8, Jagaši su se plasirali dalje zahvaljujući pobjedi 10 : 5 u prvom susretu u Dubrovniku. Momčad iz Gruža osvojila je tako četvrti uzastopni nastup na završnici najjačeg europskog klupskog natjecanja koje će se održati 9. i 10. svibnja u Barceloni. Final Four izborili su još mađarski Vasas i talijanski Pro RECCO.

Tenis – Kvalifikacije za ulazak u svjetsku skupinu

Mario Ančić u nedjelju, 13. travnja, donio je pobjedu Hrvatskoj u 2. kolu Euro-afričke zone Devisova kupa, savladavši u odlučujućem natjecanju Simonea Bolellia 6 : 4, 6 : 4 i 6 : 2. Hrvatska je teniska reprezentacija u Dubrovniku pobjedom protiv Italije 3 : 2 izborila kvalifikacije za ulazak u svjetsku skupinu Davisova Kupa, a u ždrijebu koji će se održati u rujnu Hrvatska će vjerojatno imati status nositelja.

„Fortuna“ i „Anđeli“ u Pečuhu i Mohaču

U organizaciji Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe, Kulturne udruge Augusta Šenoe i Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu, u Mađarskoj su gostovali i imali koncerte ženska klapa „Fortuna“ i Pjevački zbor „Anđeli“ iz Dubrovnika. Ostvarenje ovoga programa potpomogli su uz narečene i Javna zaklada za nacionalne i etničke manjine, Mohačka šokačka čitaonica i Mohačka hrvatska manjinska samouprava.

Trodnevno gostovanje u Mađarskoj započeto je posjetom i nastupom u Pečuhu gdje su se u predvorju Hrvatske škole Miroslava Krležu u petak, 28. ožujka, gosti iz Dubrovnika predstavili učenicima škole. Sutradan, 29. ožujka, imali su nastup u Šokačkoj čitaonici u Mohaču. Klapa „Fortuna“ i Pjevački zbor „Anđeli“ iz Dubrovnika nastupili su s izborom tradicionalnih dalmatinskih pjesama, a ženski pjevački zbor predstavio se izborom skladbi od starih majstora do crnačkih duhovnih pjesama, pod umjetničkim vodstvom prof. Maje Marušić.

Osim nastupa, Dubrovčani su se upoznali i s povijesnim i kulturnim znamenitostima grada Pečuhu, a posjetili su i Hrvatski klub Augusta Šenoe kroz koji ih je provela Eva Filaković, te grad Mohač, zahvaljujući više nego ljubaznim domaćinima, vodstvu Šokačke čitaonice, na čelu s Đurom Jakšićem, i pomoći Hrvatske samouprave grada na čelu s predsjednicom Marijom Barac. Tako su imali priliku posjetiti spomen-park Mohačke bitke, Bazični i gradski muzej „Dorottya Kanizsai“, te nekadašnju franjevačku crkvu, župnu crkvu šokačkih Hrvata u Mohaču. Nakon prijepodnevnog razgledavanja grada i druženja s domaćinima uslijedio je koncert u Šokačkoj čitaonici i daljnje druženje na zajedničkoj večeri. Svojom nazočnosti priredbu je i u Pečuhu i Mohaču pratila i treća konzulica Generalnog konzulata Republike Hrvatske zadužena za kulturu, znanost i obrazovanje Katja Bakija. Kako bi sve proteklo bez teškoća i bila osigurana i dodatna potrebna potpora, gosti iz Dubrovnika posebnu zahvalnost duguju predsjedniku Hrvatske državne samouprave Miši Heppu.

S. B.

